

MESTO KOŠICE

Materiál na zasadnutie Mestského zastupiteľstva v Košiciach

Názov materiálu	Návrh na zmenu VZN mesta Košice č. 214 Prevádzkový poriadok pohrebiska Krematórium v Košiciach	
Predkladá	Ing. Jaroslav Polaček, primátor mesta Košice	
Spracovateľ	Oddelenie právne a majetkové MMK Správa mestskej zelene v Košiciach	
Dátum zasadnutia	16. december 2021	
Číslo spisu	MK/A/2021/22257	
Uznesenie	MZ	MR

Návrh na uznesenie Mestského zastupiteľstva v Košiciach

Mestské zastupiteľstvo v Košiciach podľa § 6 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a § 10 ods. 3 písm. b) zákona č. 401/1990 Zb. o meste Košice v znení neskorších predpisov

schvaľuje

zmenu Všeobecne záväzného nariadenia mesta Košice č. 214 Prevádzkový poriadok pohrebiska Krematórium v Košiciach podľa predloženého návrhu.

Mestské zastupiteľstvo v Košiciach uznesením č. na svojom zasadnutí dňav súlade s § 18 zákona č. 131/2010 Z. z. o pohrebníctve, § 6 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a § 10 ods. 3 písm. b) zákona č. 401/1990 Zb. o meste Košice v znení neskorších predpisov ustanovuje:

Čl. I

Všeobecne záväzné nariadenie mesta Košice č. 214 Prevádzkový poriadok pohrebiska Krematórium v Košiciach prijaté uznesením Mestského zastupiteľstva v Košiciach č. 208/2019, ako vyplýva zo zmien a doplnení vykonaných uznesením Mestského zastupiteľstva v Košiciach č. 793/2021, sa mení a dopĺňa nasledovne:

Za § 20 sa vkladá nový § 20a, ktorý vrátane nadpisu znie:

„§ 20a Prechodné ustanovenie účinné od 1. januára 2022

Ak bola pôvodná zmluva s predchádzajúcim prevádzkovateľom pohrebiska uzatvorená pred 17. novembrom 2019, pričom k 1. januáru 2022 ešte neuplynula celá pôvodne zaplatená doba, užívateľ schránky kolumbária alebo urnového miesta má nárok na uzatvorenie novej nájomnej zmluvy s prevádzkovateľom (§ 2) s účinnosťou od 1. januára 2022, pričom za obdobie od 1. januára 2022 do posledného dňa pôvodne zaplatenej doby sa nájomné neuplatňuje. Prevádzkovateľ (§ 2) si zároveň neuplatňuje finančnú náhradu za užívanie schránky kolumbária alebo urnového miesta ani za obdobie pred 1. januárom 2022, a to za obdobie, v ktorom ešte nedošlo k uplynutiu pôvodne zaplatenej doby. Ustanovenie § 20 sa neuplatňuje.“.

Čl. II Účinnosť

Táto zmena nadobúda účinnosť 1. januára 2022.

Ing. Jaroslav Polaček
primátora mesta Košice

Dôvodová správa

Všeobecná časť

V dôsledku pôvodnej štruktúry právnych vzťahov medzi mestom Košice (ako vlastníkom pohrebiska a zároveň prenajímateľom), REKVIEM – pohrebné, cintorínske a kremačné služby, s.r.o. (pôvodným prevádzkovateľom a zároveň nájomcom; ďalej len „REKVIEM“) a užívateľmi hrobových miest, urnových miest a schránok v kolumbáriu (v postavení podnájomcov) po skončení nájmu (ku dňu 17. 11. 2019) medzi mestom Košice a pôvodným prevádzkovateľom (REKVIEMom) automaticky zanikol podnájomný vzťah medzi pôvodným prevádzkovateľom a podnájomcami (t. j. užívateľmi hrobových miest). Za bežných okolností by si teda podnájomcovia mali žiadať od pôvodného prevádzkovateľa (REKVIEMu) vrátenie alikvotnej časovo nespotrebovanej časti úhrady (podnájomného) a zároveň by mali uzatvoriť s novým prevádzkovateľom (Správou mestskej zelene v Košiciach, ďalej len „SMsZ“) novú nájomnú zmluvu už za podmienok podľa nového VZN. Preto sa pri schválení VZN zakotvilo prechodné ustanovenie tak, že pôvodne zaplatená doba užívania pred účinnosťou VZN ešte „dobešla“ podľa pôvodných cenových podmienok – tým sa zároveň vytvoril priestor (ktorý bol následne aj uvedený do praxe), že SMsZ ako nový prevádzkovateľ namiesto reálnej platby od užívateľov hrobových miest preberalo ich pohľadávku na vrátenie alikvotnej časovo nespotrebovanej úhrady voči REKVIEMu. Z pohľadu bežných užívateľov hrobových miest, ktorí dosiaľ mali zaplatenú dobu užívania, sa z faktického hľadiska nič nezmenilo do uplynutia pôvodne zaplatenej doby; povinnosť uzatvoriť novú nájomnú zmluvu s novým prevádzkovateľom však ostala zachovaná.

Medzitým však došlo k zániku pôvodného prevádzkovateľa (výmazom z obchodného registra), čo z legislatívno-právneho hľadiska znamená zánik jeho záväzkov voči pôvodným užívateľom (podnájomcom) na vrátenie časovo nespotrebovanej časti finančnej náhrady. Z toho dôvodu pôvodní užívatelia – ktorí dosiaľ neuzatvorili novú nájomnú zmluvu s novým prevádzkovateľom – nemajú možnosť zaplatiť nájomné za časovo nespotrebované obdobie formou postúpenia pohľadávky voči pôvodnému prevádzkovateľovi (keďže tieto pohľadávky formálne zanikli). Preto sa novým prechodným ustanovením explicitne deklaruje, že daní užívatelia (pôvodní podnájomcovia, ktorí by sa mali preklasifikovať na nových nájomcov) nebudú musieť duplicitne zaplatiť finančnú náhradu za časovo nespotrebovanú dobu v zmysle zmluvy uzatvorenej pred 17. 11. 2019.

Podľa aktuálneho prechodného ustanovenia VZN by prevádzkovateľ (SMsZ) mal žiadať pri uzatvorení novej nájomnej zmluvy zaplatať nájomného aj za obdobie, za ktoré už užívatelia v minulosti uhradili pôvodnému prevádzkovateľovi. Pri takomto postupe by na strane užívateľov hrobových miest nepochybne vznikol „pocit krivdy“ z duplicitného zaplatať finančnej náhrady (pričom v súčasnosti – keď už došlo k výmazu REKVIEMu z obchodného registra – je fakticky aj právne nemožné, aby si užívatelia pôvodne zaplatenú časť finančnej náhrady vymáhali od pôvodného prevádzkovateľa).

Čo sa týka konkrétnych finančných vzťahov medzi pôvodným prevádzkovateľom (REKVIEM) a novým prevádzkovateľom (SMsZ), je nutné uviesť nasledovné (pričom to platí spoločne pre obe pohrebiská – Verejný cintorín, ako aj Krematórium):

Ako už bolo zmienené vyššie, SMsZ pri uzatváraní novej nájomnej zmluvy s užívateľmi hrobových miest (budúcim nájomcom), ktorý dokázateľne „podnájomné“ už uhradil do budúcnosti, v zmluve s nájomcom dohodla „prenechanie pohľadávky (nájomcu t. j. užívateľovi) voči pôvodnému prevádzkovateľovi vo výške alikvotného časovo nespotrebovaného podnájomného“.

Každá nová nájomná zmluva, ktorá sa týkala starého podnájomného, by bola dôvodom pre vymáhanie nespotrebovanej časti podnájomného, ale SMsZ nedisponovala s faktúrami REKVIEMu, nakoľko tieto odmietol predložiť (a to ani v kópii) a teda nemala dokázané, aká suma bola v skutočnosti uhradená. Jednoznačne preukázateľné to bolo len v prípadoch tých užívateľov hrobových miest, ktorí vedeli predložiť faktúru.

Situáciu sťažoval aj fakt, že spoločnosť REKVIEM dňa 12.12.2019 vstúpila do likvidácie a SMsZ bolo doručené cestou registrového súdu čestné vyhlásenie likvidátora spoločnosti zo (dňa 28.12.2020), v ktorom likvidátor (a posledný evidovaný konateľ) Ing. Munkhbat Tuderdorj prehlásil, že ku dňu 30.09.2020 spoločnosť Rekviem už nemá žiaden majetok.

SMsZ uzavrela do 12.03.2020 nájomné zmluvy s nespotrebovaným podnájomným vo výške približne 17 305,50 € (pričom doklady k týmto zmluvám boli SMsZ predkladané dodatočne; nešlo o pohľadávky, ktoré boli súdom potvrdené, a teda mohli byť vyhodnotené ako sporné, nakoľko likvidátorom bol samotný konateľ spoločnosti REKVIEM). Informácie obsiahnuté v predložených dokladoch, jednotlivých užívateľov hrobov, boli častokrát pre SMsZ zmätočné, nakoľko nekorešpondovali s údajmi z databázy údajov, ktorá bola odovzdaná spoločnosťou REKVIEM pri zmene prevádzkovateľa pohrebiska.

Spoločnosť REKVIEM ponúkla ešte v októbri 2019 SMsZ majetok na odkúpenie v celkovej sume 38 850 €; s takýmto odkúpením SMsZ a mesto Košice nesúhlasilo. Avšak časť ponúknutého hnutel'ného majetku, zanechaného v priestoroch oboch pohrebísk, si spoločnosť REKVIEM, k dnešnému dňu neprevzala. Ide najmä o kancelársky nábytok (zatiaľ uložený v depozite SMsZ), chladničky na potraviny, ozvučenie, varhany, ohrievače vody, mobilnú mrazničku v krematóriu, pletivové odpadkové koše 100 ks, regály na rakvy aj s vozíkmi, vysokozdvíhací vozík. Hodnota tohto neprevzatého majetku pôvodného prevádzkovateľa podľa SMsZ predstavuje čiastku cca 17 810 €.

Samotné vymáhanie jednotlivých pohľadávok správcom by bolo časovo aj personálne veľmi náročné, keďže nájomné zmluvy boli uzatvárané postupne, bez potrebných dokladov. Išlo približne o 180 zmlúv (t. j. 180 čiastkových pohľadávok). Porovnaním evidovaných pohľadávok SMsZ voči REKVIEMu s hodnotou majetku prenechaného do užívania SMsZ však možno dospieť k záveru, že postupom nového prevádzkovateľa fakticky nedošlo k žiadnej reálnej ujme. V závere je však nutné opätovne zdôrazniť, že z formálno-právneho hľadiska prvotne išlo o pohľadávky užívateľov hrobových miest (a nie o pohľadávky SMsZ resp. mesta Košice) voči pôvodnému prevádzkovateľovi.

Osobitná časť

K čl. I

Navrhovaná zmena smeruje k úplnému vylúčeniu možnosti, že aktuálni užívatelia hrobových miest, ktorí uhradili platbu (vo forme podnájomného) ešte pôvodnému

prevádzkovateľovi, budú musieť zaplatiť duplicitne súčasnemu prevádzkovateľovi. Postup podľa nového prechodného ustanovenia (§ 20a) v plnom rozsahu nahrádza postup podľa predchádzajúceho prechodného ustanovenia (§ 20).

K čl. II

Účinnosť zmeny VZN sa navrhuje od 1. 1. 2022. Pri predpokladanom termíne rokovania mestského zastupiteľstva (16. 12. 2021) nie je vylúčené, že medzi vyhlásením (zverejnením) schválenej zmeny VZN a zamýšľaným dátumom účinnosti nestihne uplynúť všeobecná zákonná 15-dňová lehota.

Podľa § 6 ods. 8 poslednej vety zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov ak je to odôvodnené naliehavým verejným záujmom, možno v nariadení výnimočne ustanoviť skorší začiatok jeho účinnosti, najskôr však dňom vyhlásenia. Zastávame názor, že podmienka naliehavého verejného záujmu je daná a spočíva v zabránení požiadavky na fakticky duplicitnú platbu za užívanie hrobového miesta v dôsledku pôvodných (komplikovaných) právnych vzťahov s predchádzajúcim prevádzkovateľom (podrobnejšie vysvetlenie je uvedené vo všeobecnej časti dôvodovej správy).

V Košiciach dňa 13. 11. 2021

Spracovali: oddelenie právne a majetkové MMK
Správa mestskej zelene v Košiciach